“TƏSDİQ EDİRƏM”

Bakı Slavyan Universitetinin

rektoru Anar Nağıyev_____

“30” sentyabr 2026-cı il

BAKI SLAVYAN UNİVERSİTETİNİN AKADEMİK ETİKA KOMİSSİYASININ ƏSASNAMƏSİ

BSU-nun Elmi Şurasının

30 sentyabr 2026-cı il tarixli iclasında

(Protokol № 01) qəbul edilmişdir.

BAKI – 2026

1. Ümumi müddəalar

1.1. Bu Əsasnamə Bakı Slavyan Universitetində (bundan sonra – Universitet) akademik etika prinsiplərinin qorunması, akademik dürüstlüyün təmin edilməsi, akademik etika pozuntularının qarşısının alınması, araşdırılması və müvafiq qərarların qəbul edilməsinin təşkilati-hüquqi əsaslarını müəyyən edir.

1.2. Akademik Etika Komissiyası (bundan sonra – Komissiya) Universitetin akademik mühitində dürüstlük, ədalətlilik, şəffaflıq, məsuliyyət, qarşılıqlı hörmət və etik davranış prinsiplərinin təmin olunmasına xidmət edən kollegial məşvərətçi qurumdur.

1.3. Komissiya öz fəaliyyətində Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasını, "Təhsil haqqında" Qanunu, "Elm haqqında" Qanunu, Universitetin Nizamnaməsini, "Akademik etika komissiyasının əsasnaməsi"ni və digər normativ sənədləri rəhbər tutur.

1.4. Komissiyanın qərarları Universitetin müəyyən etdiyi səlahiyyətlər çərçivəsində tövsiyə xarakterli və ya Universitetin müvafiq normativ sənədlərinə əsasən məcburi xarakter daşıya bilər.

2. Komissiyanın məqsədi

2.1. Komissiyanın əsas məqsədi Universitetdə akademik dürüstlük və etik davranış mədəniyyətinin formalaşdırılması və inkişaf etdirilməsidir.

2.2. Bu məqsədlə Komissiya:

- akademik etika prinsiplərinin qorunmasını təmin edir;
- akademik dürüstlük mədəniyyətinin inkişafına dəstək verir;
- akademik etika pozuntularının qarşısının alınması üzrə tədbirlər hazırlayır;
- daxil olmuş müraciət və şikayətləri araşdırır;
- akademik etika pozuntuları barədə obyektiv araşdırma aparır;
- pozuntu halları üzrə müvafiq tövsiyələr hazırlayır;
- akademik etika üzrə maarifləndirmə tədbirlərinin təşkilinə dəstək göstərir;
- Universitet rəhbərliyinə akademik etikanın təkmilləşdirilməsi ilə bağlı təkliflər verir.

3. Komissiyanın fəaliyyət prinsipləri

3.1. Komissiyanın fəaliyyəti aşağıdakı prinsiplərə əsaslanır:

1. akademik dürüstlük;
2. obyektivlik və qərəzsizlik;

3. ədalətlilik;
4. şəffaflıq;
5. məxfilik;
6. dinlənilmək hüququ;
7. maraqlar toqquşmasının yolverilməzliyi;
8. ayrı-seçkiliyə yol verilməməsi;
9. akademik azadlığa hörmət.

3.2. Akademik etika pozuntusu ilə bağlı araşdırma aparılarkən şəxsin mövqeyini və özünü müdafiə etmək hüququnu təqdim etməsinə imkan yaradılmalıdır.

3.3. Komissiya üzvünün özü və ya onunla əlaqəli şəxslər araşdırmanın iştirakçısı olduqda və ya həmin iş üzrə şəxsi marağı mövcud olduqda, həmin üzv müvafiq məsələnin müzakirəsində və səsverməsində iştirak edə bilməz.

4. Akademik etika pozuntuları

4.1. Universitetdə akademik etika pozuntularına aşağıdakılar aid edilə bilər:

- plagiat;
- mənbələrin düzgün göstərilməməsi və ya saxtalaşdırılması;
- elmi nəticələrin, məlumatların və ya faktların saxtalaşdırılması;
- imtahan və qiymətləndirmə zamanı köçürmə;
- başqasının əvəzinə imtahan və ya digər akademik fəaliyyətdə iştirak;
- akademik işin başqa şəxs tərəfindən hazırlanması və öz işi kimi təqdim edilməsi;
- müəlliflik hüquqlarının pozulması;
- tədqiqat iştirakçılarının hüquq və mənafelərinin pozulması;
- tədqiqat məlumatlarının qəsdən təhrif edilməsi;
- saxta istinad və ya saxta mənbələrdən istifadə;
- müəlliflərin əsassız şəkildə əlavə edilməsi və ya müəllifliyin gizlədilməsi;
- akademik sənədlərin saxtalaşdırılması;
- süni intellekt alətlərindən Universitetin müəyyən etdiyi qaydalara zidd istifadə;
- digər akademik dürüstlük və etik davranış pozuntuları.

4.2. Akademik etika pozuntusunun konkret növü, ağırlıq dərəcəsi və ona tətbiq edilən tədbirlər daxili normativ sənədlər ilə müəyyən edilir.

5. Komissiyanın vəzifələri

Komissiyanın əsas vəzifələri aşağıdakılardır:

5.1. Akademik etika ilə bağlı daxil olmuş müraciət, şikayət və məlumatları qəbul etmək və araşdırmaq.

5.2. Akademik etika pozuntusu iddiaları üzrə ilkin qiymətləndirmə aparmaq.

5.3. Zəruri hallarda araşdırma qrupu yaratmaq və əlavə ekspertlər cəlb etmək.

5.4. İş üzrə aidiyyəti sənədləri, materialları və sübutları toplamaq və təhlil etmək.

5.5. İşdə iştirak edən şəxslərin yazılı və şifahi izahatlarını almaq.

5.6. Zəruri hallarda müəllim, tələbə, tədqiqatçı və digər əməkdaşları Komissiyanın iclasına dəvət etmək.

5.7. Plagiat və digər akademik dürüstlük pozuntularının müəyyənləşdirilməsi üçün müvafiq proqram təminatından və ekspertiza üsullarından istifadə edilməsini təşkil etmək.

5.8. Araşdırmanın nəticələri əsasında əsaslandırılmış qərar və ya tövsiyə hazırlamaq.

5.9. Akademik etika pozuntularının təkrarlanmasının qarşısının alınması üçün profilaktik tədbirlər təklif etmək.

6. Komissiyanın hüquqları

Komissiyanın aşağıdakı hüquqları vardır:

6.1. Universitetin struktur bölmələrindən araşdırma üçün zəruri olan sənəd və məlumatları tələb etmək.

6.2. Müvafiq şəxsləri Komissiyanın iclasına dəvət etmək.

6.3. Müstəqil ekspert və mütəxəssislərin rəyini almaq.

6.4. Plagiat və digər akademik dürüstlük halları ilə bağlı texniki və ekspertiza vasitələrindən istifadə etmək.

6.5. Universitet rəhbərliyinə akademik etika üzrə normativ sənədlərin təkmilləşdirilməsi barədə təkliflər vermək.

6.6. Akademik etika ilə bağlı maarifləndirici tədbirlərin keçirilməsini təklif etmək.

6.7. Zəruri hallarda məsələni Universitetin digər səlahiyyətli strukturuna təqdim etmək.

7. Komissiyanın tərkibi

7.1. Komissiyanın tərkibi Universitetin rektorunun əmri ilə təsdiq edilir.

7.2. Komissiyanın tərkibinə daxil edilən şəxslərin akademik nüfuzu, etik davranışı, obyektivliyi və müvafiq sahədə təcrübəsi nəzərə alınır.

7.3. Araşdırılan məsələnin xüsusiyyətindən asılı olaraq Komissiyanın iclasına səsvermə hüququ olmayan ekspert və mütəxəssislər dəvət edilə bilər.

7.4. Komissiyanın üzvlərinin səlahiyyət müddəti **3 il** müəyyən edilir.

8. Komissiya sədrinin səlahiyyətləri

Komissiyanın sədri:

- Komissiyanın fəaliyyətinə rəhbərlik edir;
- iclasları çağırır və ona sədrlik edir;
- gündəliyi müəyyən edir;
- araşdırmaların obyektiv və hərtərəfli aparılmasını təmin edir;
- Komissiyanın qərar və tövsiyələrini təsdiq edir;
- Universitet rəhbərliyi ilə əlaqələndirməni həyata keçirir;
- zəruri hallarda ekspert və mütəxəssisləri dəvət edir;

9. Komissiya katibinin vəzifələri

Komissiyanın katibi:

- daxil olan müraciətləri qeydiyyata alır;
- Komissiyanın iclaslarını təşkil edir;
- üzvlərə iclasın gündəliyi və materiallarını təqdim edir;
- iclas protokollarını hazırlayır;
- araşdırma materiallarının sistemləşdirilməsini təmin edir;
- qərar və tövsiyələrin rəsmiləşdirilməsini həyata keçirir;
- Komissiyanın sənədlərinin məxfiliyini qoruyur;
- Komissiyanın elektron və kağız arxivini aparır.

10. Müraciətlərin qəbul edilməsi və araşdırılması

10.1. Akademik etika pozuntusu barədə müraciət tələbə, professor-müəllim heyəti, inzibati əməkdaş, tədqiqatçı və digər maraqlı şəxslər tərəfindən təqdim edilə bilər.

10.2. Müraciət yazılı və ya Universitetin müəyyən etdiyi elektron platforma vasitəsilə təqdim edilə bilər.

10.3. Müraciətdə mümkün qədər:

- hadisənin mahiyyəti;
- hadisənin baş verdiyi tarix və yer;
- əlaqəli şəxslər;
- mövcud sübutlar;
- digər əhəmiyyətli məlumatlar göstərilməlidir.

10.4. Anonim müraciətlərdə göstərilən məlumatlar yalnız onların yoxlanılması üçün kifayət qədər konkret və yoxlanıla bilən olduqda ilkin araşdırmaya əsas ola bilər.

10.5. Komissiya müraciətin qəbulundan sonra ilkin qiymətləndirmə aparır və onun araşdırılmasının mümkünlüyünü müəyyən edir.

10.6. Araşdırma zamanı aidiyyəti şəxsdən yazılı izahat alınır.

10.7. Araşdırma zamanı əldə edilmiş məlumatların məxfiliyi qorunur.

10.8. Araşdırmanın nəticələri protokollaşdırılır və əsaslandırılmış qərar layihəsi hazırlanır.

11. Qərarların qəbul edilməsi

11.1. Komissiyanın iclası üzvlərin yarıdan çoxu iştirak etdikdə səlahiyyətli hesab edilir.

11.2. Qərarlar iştirak edən üzvlərin sadə səs çoxluğu ilə qəbul edilir.

11.3. Səslər bərabər olduqda sədrin səsi həlledici hesab edilə bilər.

11.4. Komissiyanın qərarı əsaslandırılmış və yazılı şəkildə rəsmiləşdirilir.

11.5. Akademik etika pozuntusunun xarakterindən və ağırlıq dərəcəsindən asılı olaraq Komissiya:

- pozuntu faktının olmadığı qənaətinə gələ bilər;
- əlavə araşdırma aparılmasını təklif edə bilər;
- xəbərdarlıq və maarifləndirici tədbir təklif edə bilər;
- akademik işin yenidən təqdim edilməsini tövsiyə edə bilər;
- qiymətləndirmənin yenidən aparılmasını təklif edə bilər;

- məsələni intizam tədbirinin tətbiqi üçün səlahiyyətli orqana təqdim edə bilər;
- digər müvafiq tədbirlərin görülməsini tövsiyə edə bilər.

11.7. İntizam tənbehi və digər hüquqi nəticələr yalnız səlahiyyətli orqanın qərarı ilə və qanunvericiliyə və Universitetin daxili normativ sənədlərinə uyğun tətbiq edilir.

12. Maraqlar toqquşması

12.1. Komissiya üzvünün araşdırılan məsələ ilə birbaşa və ya dolayı şəxsi marağı olduqda bu barədə Komissiyanın sədrinə məlumat verməlidir.

12.2. Maraqlar toqquşması olan üzv həmin işin araşdırılmasında və səsverməsində iştirak etmir.

12.3. Komissiyanın sədri ilə bağlı maraqlar toqquşması olduqda onun funksiyalarını sədr müavini həyata keçirir.

13. Məxfilik və məlumatların qorunması

13.1. Komissiyanın araşdırmaları zamanı əldə edilən şəxsi və xidməti məlumatların məxfiliyi qorunmalıdır.

13.2. İş materialları yalnız həmin işin araşdırılması və qərarın qəbul edilməsi üçün səlahiyyəti olan şəxslərə təqdim edilə bilər.

13.3. Araşdırma iştirakçılarının şəxsi məlumatları qanunvericiliyin tələblərinə uyğun qorunur.

13.4. Komissiyanın üzvləri və araşdırmaya cəlb olunan ekspertlər məxfilik öhdəliyinə riayət etməlidirlər

14. Yekun müddəalar

14.1. Bu Əsasnamə Universitetin Elmi Şurasının qərarı ilə təsdiq edilir.

14.2. Bu əsasnaməyə əlavə və dəyişikliklər Universitet Elmi Şurasının qərarı ilə mümkündür.

14.3. Komissiyanın fəaliyyəti ilə bağlı bu Əsasnamədə nəzərdə tutulmayan məsələlər Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə, Universitetin Nizamnaməsinə və digər daxili normativ sənədlərə uyğun həll edilir.